

Se stravenkami v hmotné nouzi se čile kupčí, bude změna

vloženo: 16.4.2018, 13.58

Loni v prosinci začaly úřady vyplácet část hmotné nouze ve stravenkách ve snaze řešit například problém lidí závislých na hracích automatech, kteří dávky okamžitě prohráli. Záhy se ale zjistilo, že systém „poukázek na jídlo“ není bez problémů: lidé s nimi kupčí, navíc s nimi nelze nakupovat v obchodech v menších obcích, a příjemci tak utrácejí víc peněz za cestu do obchodu.

Jako například matka čtyř dětí, jejíž příběh Právo zná: dostává ve stravenkách 3000 korun a 5000 korun v hotovosti.

Radši kartu

Protože v malém městě ve Středočeském kraji, kde žije, jí obchod stravenky nevezme a nemá peníze na to, aby jela nakoupit do většího města, prodává je v místní večerce pod cenou: z 500 korun si obchodník vezme dvě stovky, za 300 korun si nakoupí jídlo. Přichází tak měsíčně o zhruba tisíc korun. Sněmovna rozhodovala v prvním čtení o tom, zda zákon o poukázkách místo dávek zmírnit.

Se stravenkami v hmotné nouzi se čile kupčí, bude změna

Dva poslanecké návrhy, přičemž na jednom se podílelo i ministerstvo práce, poslanci ve sloučené rozpravě přikázali k projednání sociálnímu výboru.

V návrhu Jany Pastuchové (ANO) a MPSV stojí, aby například lidé v azylových domech či dlouhodobě hospitalizovaní v nemocnicích, pro které jsou poukázky komplikací, dostávali dávky v penězích.

Druhý návrh z dílny **Víta Kaňkovského (KDU-ČSL)**, na kterém se podílela Národní rada osob se zdravotním postižením, vyjímá z povinnosti pobírat část dávek ve stravenkách další skupiny, například postižené.

Některým poslancům se ale nelíbí systém jako takový a chtěli by jej od základu změnit nebo zrušit.

První místopředseda STAN a starosta Kolína Vít Rakušan by byl pro, aby příjemci dávek dostávali poukázky na platební kartu, na kterou by si ale nemohli koupit alkohol.

„Z Kolína máme například zkušenosti s tzv. chytrou žákovskou klíčenkou, která používá autentický čip bankovních karet. A jejich využití je blokováno na alkohol a tabákové výrobky. To je řešení odpovídající 21. století,“ řekl Právu.

„Byla za mnou paní, která se stará o imobilního manžela a příspěvek na péči dostává v poukázkách. Je to pro ni výrazně ponižující, protože nikdy nezneužila ani korunu. Navíc v Kolíně zdaleka všechny obchody poukázky neakceptují, pouze obchody výrazně dražší, čímž reálně klesá hodnota poukázek,“ dodal Rakušan.

Podobné zkušenosti má místopředseda ODS Martin Kupka. „Vím, že s poukázkami lidi kšeftují a že ve většině obchodů s nimi nenakoupí. Jedno z řešení může být karta nebo by úřady mohly vyplácet dávky v menších částkách,“ řekl Právu.

Poslanec Jiří Bláha (ANO) také poukazoval na kupčení: „Dneska to funguje tak, že poukázku prodá většinou za 50 až 70 procent na trhu a dostane za to hotové peníze.“

První místopředsedkyně pirátů Olga Richterová se kloní ke zrušení plošného systému stravenek. „Chci navrhnout návrat k původní úpravě. Tedy aby mohly úřady práce posoudit, kdo omezení potřebuje a kdo ne,“ řekla Právu. Podle ní by se tak stravenky týkaly pouze gamblerů. Podle Pastuchové je na posouzení, zda systém funguje, brzy. Sama se kloní k návrhu MPSV. „Stravenky by se neměly týkat lidí v ústavech sociální péče, nesvéprávných lidí a těch, co jsou déle než měsíc v nemocnici,“ sdělila.